

Hiệu quả từ đồ dùng dạy học tự làm

Cùng với việc đổi mới phương pháp dạy học, tìm tòi sáng kiến kinh nghiệm trong bài giảng, việc sử dụng đồ dùng dạy học do giáo viên tự thiết kế đã mang lại hiệu quả thiết thực, giúp các em học sinh thêm yêu thích môn học.

Đồ dùng dạy học do các thầy cô Trường THCS Phú Xuân (thành phố Thái Bình) tự làm.

Để phục vụ công tác dạy và học chương trình GDPT 2018, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành danh mục thiết bị dạy học tối thiểu cho từng cấp học. Nhưng đến nay hầu hết các thiết bị vẫn chưa được cấp cho các trường nên việc giảng dạy của giáo viên theo chương trình sách giáo khoa mới gặp nhiều khó khăn. Để phục vụ tốt hơn việc dạy và học, các thầy cô Trường THCS Trần Phú

(thành phố Thái Bình) đã tích cực nghiên cứu, sáng tạo tự làm một số đồ dùng dạy học. Cô giáo Nguyễn Thị Kim Cương, giáo viên thể dục thể chất chia sẻ: Để tiết học được đa dạng, mới lạ, hấp dẫn, gần gũi và phát triển được các tố chất vận động thì giáo viên cần lựa chọn các bài tập bổ trợ, lồng ghép, bổ sung trò chơi vận động nhằm tăng cường thể lực và kỹ thuật cho học sinh. Việc sử dụng đồ dùng dạy học vào giờ học là rất

cần thiết nhưng đồ dùng trong trường học còn hạn chế, những đồ dùng được cấp qua một thời gian sử dụng đã bị hư hỏng. Vì vậy, trong quá trình giảng dạy, giáo viên thường phải dạy “chay” làm cho giờ học nhàm chán, thiếu hấp dẫn, học sinh không hứng thú. Chính vì vậy, chúng tôi tìm hiểu những đồ dùng có sẵn trên thị trường, tham khảo các đồng nghiệp và các bác thợ cơ khí để hoàn thành bộ đồ dùng bổ trợ

thể lực và kỹ thuật cho học sinh. Qua đó giúp các em phát triển các tố chất thể lực như sức nhanh, sức mạnh, sức bền, sự khéo léo và mềm dẻo. Đặc biệt, hỗ trợ việc tập luyện với bóng: chuyển bóng cao tay, chuyển bóng thấp tay khi học sinh tập luyện tập. Tạo hứng thú cho học sinh và chủ động tiếp cận với nội dung tiết học, học sinh dễ dàng thực hành và phát hiện được các kỹ thuật chính. Đây cũng chính là sản phẩm đạt giải nhất hội thi đồ dùng dạy học tự làm năm học 2023 - 2024 cấp thành phố.

Tại Trường THCS Phú Xuân (thành phố Thái Bình), nhiều đồ dùng tự làm của các thầy cô được đầu tư, mang tính giáo dục cao đã phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo cho học sinh. Thầy giáo Trần Trung Kiên dạy môn Vật lý cho biết: Muốn phát triển con người toàn diện thì việc sử dụng đồ dùng dạy học sẽ giúp các em học sinh được trải nghiệm thực tế, từ đó áp dụng các kiến thức đã học vào thực tiễn đời sống. Tuy nhiên, đối với đồ dùng dạy học còn thiếu nhiều thì việc giáo viên tự làm đồ dùng dạy học là rất cần

thiết. Do đó, tổ khoa học tự nhiên đã thường xuyên nghiên cứu, tự làm đồ dùng dạy học để hướng dẫn các em qua các tiết dạy trải nghiệm. Vừa qua, chúng tôi đã nghiên cứu, sáng tạo và thực hiện dự án “Thiết kế kính tiềm vọng”, đây là một ý tưởng dạy học theo định hướng giáo dục STEM cho học sinh lớp 7. Qua đó giúp các em học sinh tìm hiểu và vận dụng kiến thức về phản xạ ánh sáng, tính chất ảnh của vật tạo bởi gương phẳng, quan sát ảnh của vật tạo bởi gương phẳng để thiết kế và chế tạo kính tiềm vọng với những tiêu chí cụ thể.

Đối với môn Giáo dục địa phương tỉnh Thái Bình, hiện nay vẫn còn một số khó khăn khi tổ chức các hoạt động dạy học ở ngoài thực tế cho học sinh như kinh phí khá tốn kém, quá trình di chuyển học sinh tiềm ẩn nguy cơ mất an toàn. Chính vì vậy, các thầy cô giáo bộ môn khoa học xã hội Trường THCS Phú Xuân đã tự lên ý tưởng, thiết kế và hoàn thiện mô hình và được áp dụng vào dạy học môn Giáo dục địa phương tỉnh Thái Bình lớp

6. Qua đó đã tái hiện, mô phỏng các công trình di tích lịch sử bằng những hình ảnh thực tế, sinh động để minh họa cho từng bài học. Cô giáo Phạm Thị Lương chia sẻ: Môn Giáo dục địa phương lớp 6 có 8 chủ đề, mô hình đồ dùng dạy học tự làm của bộ môn giáo dục địa phương đã áp dụng được 4 chủ đề: giới thiệu sự tích đền Tiên La, hát chèo, kiến trúc chùa Keo, lịch sử chùa Keo. Thông qua đó giúp các em hiểu về lịch sử văn hóa địa phương, vận dụng kiến thức học để duy trì, giữ gìn bản sắc, giá trị văn hóa của cộng đồng dân cư Thái Bình. Em Hoàng Hải Yến, học sinh lớp 7A, Trường THCS Phú Xuân cho biết: Thông qua các hình ảnh, mô hình của các thầy cô giáo giúp chúng em thêm yêu nghệ thuật chèo của Thái Bình và tuyên truyền tới bạn bè trong nước và quốc tế về nghệ thuật chèo.

Những thiết bị dạy học tự làm là công sức, sự sáng tạo và trăn trở của các thầy cô đối với việc truyền đạt kiến thức sao cho dễ hiểu, sinh động đến với học trò, góp phần nâng cao hiệu quả trong đổi mới phương pháp dạy học, giúp học sinh hứng thú hơn trong việc học và giúp phát triển trí tưởng tượng, tư duy phù hợp với lứa tuổi. Đồng thời, khơi dậy sự sáng tạo, lòng yêu nghề, định hướng cho giáo viên truyền thụ kiến thức nghiêng về thực hành.

MINH NGUYỄN

HUYỆN ĐOÀN VŨ THƯ

Tặng quà hộ nghèo, học sinh vùng cao tỉnh Lạng Sơn

Tặng áo ấm và nhu yếu phẩm cho trẻ em có hoàn cảnh khó khăn xã Xuân Long, huyện Cao Lộc, tỉnh Lạng Sơn.

Huyện đoàn Vũ Thư phối hợp với đoàn thanh niên các xã, thị trấn, trường học trên địa bàn vừa tổ chức chương trình tình nguyện, trao tặng quà cho hộ nghèo, học sinh có hoàn cảnh khó khăn xã Xuân Long, huyện Cao Lộc, tỉnh Lạng Sơn. Đây là xã có nhiều đồng bào dân tộc Nùng sinh sống, đời sống của bà con còn hết sức khó khăn.

Đoàn đã trao tặng nhiều đồ dùng học tập và nhu yếu phẩm như sách vở, bút, tất chân, găng tay, mì tôm, sữa, quần áo, chăn ấm cho 480 học sinh; trao tặng gạo, mì tôm và nhu yếu phẩm, tổ chức phiên chợ 0 đồng cho 20 hộ nghèo tại xã Xuân Long. Tổng trị giá các phần quà 138 triệu đồng, được huy động từ sự đóng góp, ủng hộ của cán bộ, đoàn viên, thanh niên, học sinh tại các cơ sở đoàn, đội trên địa bàn huyện Vũ Thư.

Các suất quà thiết thực đã góp phần chia sẻ khó khăn, giúp bà con, trẻ em vùng cao có một mùa đông ấm áp hơn, đồng thời thể hiện tình cảm yêu thương của cán bộ, đoàn viên, thanh niên, học sinh huyện Vũ Thư dành cho đồng bào dân tộc thiểu số.

QUỲNH LƯU

Xã hội hóa công tác tu bổ, tôn tạo di tích

Đình làng Chung Linh, xã Quỳnh Khê (Quỳnh Phụ) vừa được khánh thành với tổng kinh phí xây dựng khoảng 3,8 tỷ đồng, phần lớn từ nguồn xã hội hóa do con em quê hương và du khách thập phương đồng thuận chung tay đóng góp. Trong năm 2022, chùa của làng cũng được khánh thành sau quá trình trùng tu, tôn tạo từ nguồn kinh phí này. Điều đó cho thấy vai trò, trách nhiệm của cộng đồng dân cư địa phương đối với việc gìn giữ, bảo tồn, phát huy giá trị di tích.

Di tích lịch sử văn hóa đình làng Chung Linh được tu bổ, tôn tạo phần lớn từ nguồn xã hội hóa.

Tạo niềm tin trong xã hội hóa

Với lịch sử hàng trăm năm, đình làng Chung Linh là nơi thờ Thành hoàng làng và ngũ vị đại vương có công với dân, với nước, hiện còn lưu giữ 8 sắc phong cổ. Năm 2004, đình làng được trao bằng di tích lịch sử văn hóa cấp tỉnh, là niềm vinh dự, tự hào của người dân địa phương, là điểm đến của du khách gần xa mỗi dịp có cơ hội thăm thú mảnh đất và con người nơi đây. Trải qua những biến thiên của thời gian, mặc dù đình làng luôn được nhân dân chung tay gìn giữ nhưng đến năm 2018 xuống cấp nghiêm trọng, người dân địa phương đóng góp kinh phí khắc phục một phần hạng mục cung cấm. Tuy nhiên, sau quá trình tu sửa, nhiều hạng mục, trong đó có 5 gian đại bái vẫn

không bảo đảm an toàn cho những bậc cao niên người diễn ra.

Ông Vũ Tiến Hoạt, một trong những bậc cao niên của làng Chung Linh chia sẻ: Với nguyện vọng chung của dân làng là kiến thiết, tôn tạo lại ngôi đình, chúng tôi xác định khó khăn lớn nhất là về kinh phí. Lãnh đạo thôn tổ chức họp bàn dân làng, con em xa quê và phát động đóng góp tùy tâm, người đóng góp kinh phí, người đóng góp ngày công, tùy theo khả năng của gia đình. Quan trọng nhất trong quy định kinh phí xây dựng đình làng là mọi nguồn thu - chi đều được công khai, minh bạch để tất cả người dân trong làng, biết, không để xảy ra “điều cha tiếng lại”. Vì vậy, nhiều con em xa quê đang công tác, lao động trên mọi miền Tổ quốc đã tin tưởng

như anh Hoàng Xuân Chiến gửi về công đức 1 tỷ đồng, anh Hoàng Xuân Hiếu công đức hơn 300 triệu đồng... Những người có đóng góp lớn trong việc xây dựng đình làng, ban tổ chức đều có biểu dương, ghi nhận tấm lòng với quê hương trong dịp khánh thành đình làng để mọi người dân biết.

Niềm tự hào của người dân địa phương

Tháng 5/2023, được sự cho phép của các cơ quan chức năng, di tích lịch sử văn hóa đình làng Chung Linh khởi công xây dựng giữ nguyên kiến trúc chữ Đinh với tổng diện tích hơn 315m² gồm các hạng mục: sân đình chính, nghi môn, sân, tường bao, hồ bán nguyệt... Ông Bùi Công Trọng, trưởng thôn Chung Linh thông tin: Sau 8 tháng

thi công, di tích được khánh thành, hài hòa trong tổng thể các công trình sinh hoạt tín ngưỡng, văn hóa tâm linh của làng. Lãnh đạo thôn tiếp tục tuyên truyền tới người dân địa phương nâng cao ý thức giữ gìn, bảo vệ di tích lịch sử văn hóa cấp tỉnh đã được trùng tu khang trang.

Là một trong những người con quê hương tích cực kêu gọi các nguồn xã hội hóa cũng như đóng góp kinh phí, anh Hoàng Xuân Hiếu chia sẻ: Tuổi thơ của thế hệ chúng tôi gắn liền với cây đa, bến nước, sân đình, trong đó đình làng đóng vai trò rất quan trọng đối với đời sống văn hóa tinh thần, không chỉ là nơi sinh hoạt cộng đồng mà còn diễn ra nhiều sự kiện quan trọng của làng. Vì vậy, khi đình làng xuống cấp, chúng tôi rất trăn trở. Công trình đình làng được khánh thành là kết tinh của tinh thần đoàn kết, thống nhất, đồng lòng, ý thức trách nhiệm giữ gìn bản sắc văn hóa quê hương. Mong sao từ những thiết chế văn hóa cộng đồng, mỗi người dân thêm gắn bó với quê hương, chung sức xây dựng quê hương ngày càng giàu đẹp, văn minh.

Với phương châm “Nhà nước và nhân dân cùng làm”, các di tích sau khi được trùng tu, tôn tạo, đi vào hoạt động ngày càng phát huy giá trị, thu hút đông đảo nhân dân và du khách thập phương tham quan, chiêm bái, cầu phúc, cầu an, góp phần đáp ứng nhu cầu sinh hoạt tín ngưỡng, văn hóa tâm linh cũng như quảng bá mảnh đất và con người ở mỗi địa phương. Các di tích được tu bổ, tôn tạo bằng nguồn kinh phí xã hội hóa không chỉ góp phần giảm bớt gánh nặng cho ngân sách nhà nước mà còn thể hiện trách nhiệm của mỗi người dân đối với việc gìn giữ và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống ông cha để lại. Để công tác xã hội hóa ngày càng đạt hiệu quả cao, các địa phương cần đẩy mạnh giáo dục về di sản để người dân hiểu, từ đó chung sức gìn giữ và phát huy giá trị di tích, thúc đẩy du lịch văn hóa tâm linh ngày càng phát triển.

TU ANH

Một hiệu trưởng, cựu chiến binh tâm huyết

Tham dự một hội nghị do Hội Cựu chiến binh Sở Giáo dục và Đào tạo tổ chức, tôi rất ấn tượng với nội dung tham luận của cựu chiến binh Thái Kiên Trung, Hiệu trưởng Trường THPT Đồng Tiến Hải về việc phối hợp tổ chức tổ tự quản an toàn giao thông, an ninh trật tự liên ngành giữa nhà trường với các đoàn thể ở địa phương. Chính từ hiệu quả hoạt động của tổ tự quản đã giúp cơ quan chức năng và lãnh đạo xã Đông Hoàng (xã sở tại) giáo dục, răn đe những người chậm tiến, đồng thời giải quyết những xích mích giữa một số học sinh và thanh niên địa phương. Gặp Hiệu trưởng Thái Kiên Trung mới đây, được biết anh đã được công nhận chiến sĩ thi đua cấp tỉnh; tôi cũng rất vui khi được anh chia sẻ về những việc làm thiết thực của mình thời gian qua góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện của nhà trường.

Đang làm Phó Hiệu trưởng Trường THPT Chuyên Thái Bình, tháng 4/2020, Thái Kiên Trung được điều động và bổ nhiệm giữ chức vụ Hiệu trưởng Trường THPT Đồng Tiến Hải. Trường được thành lập năm 1980, địa bàn tuyển sinh chủ yếu là các xã khu Đông của huyện Tiên Hải. Đây là vùng có tỷ lệ giáo dân cao, phần lớn cư dân sống bằng nghề nông, đánh bắt, nuôi trồng thủy hải sản và đi làm ăn xa. Vì vậy, chất lượng đầu vào của Trường hàng năm luôn thuộc top cuối khối các trường THPT công lập trong tỉnh.

Về nhận nhiệm vụ đứng đìp huyện Tiên Hải đang chuẩn bị Đại hội Đảng bộ huyện, việc làm đầu tiên của Hiệu trưởng Thái Kiên Trung là trực tiếp báo cáo, đề nghị và được Thường trực Huyện ủy nhất trí đưa vào Báo cáo chính trị của Đại hội nội dung: Tập trung lãnh đạo, chỉ đạo nâng cao chất lượng giáo dục bậc trung học cơ sở, nhất là các xã khu Đông của huyện. Do được lãnh đạo,

Hiệu trưởng, cựu chiến binh Thái Kiên Trung luôn tận tụy, say sưa với nghề.

chỉ đạo quyết liệt nên chỉ sau 3 năm sự nghiệp giáo dục của huyện có những chuyển biến rõ nét, góp phần nâng cao chất lượng đầu vào của Trường THPT Đồng Tiến Hải (tầng 9 bậc, từ thứ 28 năm 2020 lên thứ 19 năm 2023 trong tổng số 29 trường THPT công lập). Cùng với làm tốt công tác tuyển sinh, Hiệu trưởng Thái Kiên Trung lập dự án báo cáo Sở Giáo dục và Đào tạo, trình UBND tỉnh cấp kinh phí sửa chữa, nâng cấp toàn bộ phòng học, nhà làm việc của ban giám hiệu, sân chơi, cổng đầu và cùng địa phương nâng công suất trạm biến áp với kinh phí 10 tỷ đồng. Anh còn vận động bạn bè là những “mạnh thường quân”, cùng Ban đại diện hội cha mẹ học sinh vận động các nhà hảo tâm hỗ trợ kinh phí mua máy điều hòa không khí, ti vi... với số tiền gần 1 tỷ đồng. Đến nay, tất cả phòng học của Trường đều được trang bị bằng điện tử, máy điều hòa không khí, ti vi; 4 phòng chức năng với đầy đủ trang thiết bị theo quy định của ngành để phục vụ việc dạy và học.

Nhằm nâng cao chất lượng dạy và học, Hiệu trưởng Thái Kiên Trung cùng tập thể cán bộ, giáo viên tổ chức dạy đúng, đủ các môn bắt buộc theo chương trình THPT. Có cơ chế động viên, khuyến khích đội ngũ giáo viên tích

cực tham gia các lớp tập huấn nghiệp vụ để nâng cao trình độ. Tổ chức các buổi tọa đàm, nghiên cứu tham khảo, vận dụng có chọn lọc kinh nghiệm giảng dạy trên mạng internet và kinh nghiệm từ các trường THPT trên cả nước. Chỉ đạo chặt chẽ việc ra đề thi, coi thi, chấm thi. Chấp hành nghiêm “3 công khai” theo Thông tư số 36/2017/TT-BGDĐT, ngày 28/12/2017 của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Xây dựng chi tiết quy chế chuyên môn, quy chế thi đua khen thưởng, quy chế làm việc cho giáo viên, học sinh. Vì vậy, chất lượng đội ngũ giáo viên của Trường được nâng lên. 100% giáo viên đạt trình độ chuẩn, trên chuẩn. Hai năm học 2021 - 2022 và 2022 - 2023 có 34 giáo viên dạy giỏi cấp cơ sở, 12 giáo viên đạt giáo viên giỏi cấp tỉnh.

Theo Hiệu trưởng Thái Kiên Trung: Trường THPT Đồng Tiến Hải đã kết hợp chặt chẽ giữa việc dạy văn hóa với giáo dục đạo đức, lối sống lành mạnh, trung thực cho học sinh. Chú trọng tác phong, ngôn ngữ, cử chỉ, cách tiếp cận và xử lý tình huống sự phạm của giáo viên với học sinh trên lớp, trong các buổi sinh hoạt ngoại khóa, sinh hoạt đoàn thể, hình thành môi trường giáo dục, mối quan hệ thầy - trò gần gũi, lành mạnh, thân thiện. Ban giám hiệu nhà trường còn yêu cầu giáo viên chủ nhiệm,

giáo viên bộ môn nắm chắc hoàn cảnh, lực học của học sinh, nhất là những trường hợp cá biệt để có biện pháp bồi dưỡng, giúp đỡ. Vì vậy, hàng năm tỷ lệ học sinh khá, giỏi đạt trên 90%; toàn trường không có học sinh hạnh kiểm yếu. Năm học 2022 - 2023, nhà trường có 100% học sinh tốt nghiệp THPT, 90,4% học sinh được xếp loại hạnh kiểm tốt.

Trong phong trào thi đua “Dạy tốt, học tốt”, Hiệu trưởng Thái Kiên Trung thường xuyên động viên cán bộ, giáo viên tích cực nghiên cứu phát huy sáng kiến, đổi mới phương pháp dạy học. 3 năm qua, anh đã có 6 sáng kiến đổi mới công tác quản lý và phương pháp dạy học. Trong đó, sáng kiến “Biện pháp quản lý giáo dục đạo đức học sinh nữ Trường THPT Đồng Tiến Hải” được Chủ tịch Hội đồng đánh giá cấp tỉnh công nhận hiệu quả áp dụng, phạm vi ảnh hưởng của sáng kiến, đề tài nghiên cứu khoa học tỉnh Thái Bình.

Chủ tịch Hội Cựu chiến binh Sở Giáo dục và Đào tạo Hoàng Xuân Tiến cho biết: Đồng chí Thái Kiên Trung là một hội viên gương mẫu, rất nhiệt tình với phong trào của Hội và là một nhà giáo tận tụy, say sưa với nghề.

NGUYỄN VĂN HÂN (thành phố Thái Bình)